

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5138/2537

นาง เวียง จาม ศีรวิธ ขานโจทก์ นางสาว ปรียาภรณ์ คง มั่น กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 157, ป.อ. มาตรา 162, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 80, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 341

ย่อ / หลักกฎหมาย

การกระทำของจำเลยทั้งแปดที่ร่วมกันนำซื้อและรังวัดที่ดินรูกกล้าที่สาธารณะเพื่อให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 ได้ที่ดินเพิ่มขึ้นอันเป็นการทำให้รัฐต้องสูญเสียที่ดินไปยอมทำให้รัฐเสียหาย แม้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 ได้ทำสัญญาจะขายที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ทำให้โจทก์ต้องเสียเงินเพิ่มจากที่ได้ทำสัญญาไว้ โจทก์ก็เป็นเพียงผู้จะซื้อที่ดินเท่านั้น หาได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำความผิดอาญาของจำเลยทั้งแปดไม่ เมื่อโจทก์ไม่ต้องการที่ดินส่วนที่เพิ่มตาม น.ส.3 ก. ที่ออกใหม่เพราะไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ยอมปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าที่ดินส่วนที่เพิ่มขึ้นโดยไม่ชอบได้อยู่แล้ว โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 157, 162 และ 267 ที่ดินที่โจทก์ตกลงซื้อจากจำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 มีเนื้อที่ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) เพียง 6 ไร่เศษ แต่โจทก์จำเลยกลับทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินกันในเนื้อที่ถึง ไร่เศษ ทั้งยังตกลงกันอีกว่า หาก น.ส.3 ก. ที่ออกใหม่มีเนื้อที่ดินเพิ่มจากที่ระบุไว้ในสัญญาจะซื้อขายโจทก์ก็จะชำระราคาเพิ่ม การที่จำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 ขอลอกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) โดยนำซื้อที่ดินรูกกล้าที่สาธารณะได้เนื้อที่ดินมากกว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) เดิมจำนวน 1 ไร่เศษ นั้น ถือได้ว่าโจทก์ได้ร่วมรู้และประสงค์จะได้เนื้อที่ดินที่เกินจากหลักฐานราชการบางส่วนด้วยจึงเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดแม้จำเลยจะได้นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) มาแสดงต่อโจทก์เพื่อให้โจทก์ชำระเงินเพิ่ม ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 ประกอบมาตรา 267

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งแปดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 80, 83, 91, 137, 157, 162, 341, 267, 268 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ประกอบมาตรา 80 ให้ประทับฟ้องส่วนข้อหาอื่นตามมาตรา 137, 157, 162, 267, 268 โจทก์มิใช่ผู้เสียหายโดยตรงที่จะฟ้องคดีเองได้ ให้ยกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ตามทางไต่สวนมูลฟ้องข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์ประสงค์จะซื้อที่ดินขายทะเล นายบุญกุล รักษ์สงคราม ซึ่งเป็นนายหน้าขายที่ดินจึงได้นำโจทก์กับพวกไปพบจำเลยที่ 6 จำเลยที่ 6 เสนอขายที่ดินพิพาททั้ง 3 แปลงให้โจทก์ในราคาตารางวาละ 3,500 บาทคิดเป็นเงินค่าซื้อขายทั้งหมด 10,381,000 บาท โจทก์เห็นสภาพที่ดินแล้วพอใจ ต่อมาในวันที่ 27 เมษายน 2533 โจทก์ได้ทำสัญญาจะซื้อขายกับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 โดยจำเลยที่ 7 ผู้รับมอบอำนาจของจำเลยที่ 6 เป็นผู้เขียนสัญญาตามเอกสารหมายเลข จ.1 โจทก์วางมัดจำให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 รับไปจำนวน 3,000,000 บาท นัดจดทะเบียนโอนที่ดินและรับเงินส่วนที่เหลือจำนวน

7,381,000 บาท ในวันที่ 22 มกราคม 2534 แต่ขณะนั้นเนื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) ทั้ง 3 แปลงตามเอกสารหมายเลข 4, 5 และ 6 มีเนื้อที่จำนวน 6 ไร่ 1 งาน 18 ตารางวา แต่ในการทำสัญญาจะซื้อขายระบุจำนวนเนื้อที่ 7 ไร่ 1 งาน 66 ตารางวา หากมีจำนวนเนื้อที่ขาดหรือเกินจากเนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นเท่าใดผู้จะซื้อและผู้จะขายยินยอมเพิ่มหรือลดราคากันตามส่วนในราคาตารางวาละ 3,500 บาท โดยจำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 รับจะดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) ให้เรียบร้อยก่อนวันจดทะเบียนโอนและวันทำสัญญาจะซื้อขาย โจทก์ได้มอบเงินจำนวน 20,000 บาท ให้จำเลยที่ 7 จัดการล้อมรั้วรอบที่ดินเสียใหม่ เนื่องจากรั้วเดิมมีสภาพเก่าชำรุดทรุดโทรม หลังจากนั้นโจทก์กับพวกได้ไปตรวจดูที่ดินและรั้วใหม่สังเกตเห็นว่ารั้วลวดหนาม เสাপูนที่ทำใหม่อยู่ในแนวเขตรั้วไม้เดิม ต่อมาในเดือนตุลาคม 2533 โจทก์ได้นำผู้ซื้อที่ดินพิพาทคนใหม่ ซึ่งจะซื้อที่ดินต่อจากโจทก์ไปดูที่ดิน ในต้นเดือนมกราคม 2534 นายประทีป ปิติสันต์ ตัวแทนของโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ 7 เรื่องการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) สำหรับที่ดินจำเลยที่ 7 อ้างว่าเสร็จเรียบร้อยแล้วได้เนื้อที่ดินทั้งหมดจำนวน 8 ไร่ 61 ตารางวา นายประทีปเห็นเป็นจำนวนเนื้อที่เกินไปจากสัญญาจะซื้อขายจึงให้จำเลยที่ 7 นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) ดังกล่าว มาให้นายประทีปดู และนายประทีปได้นำไปให้โจทก์และสามีโจทก์ตรวจดูแล้วสงสัยโจทก์ต้องการให้มีการตรวจสอบแนวเขตที่ดินใหม่ เพราะโจทก์จะต้องจ่ายเงินค่าซื้อเพิ่มขึ้นจำนวน 2,600,500 บาท เนื่องจากได้เนื้อที่ดินเพิ่มมากขึ้นไปกว่าเดิม 1 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา มิฉะนั้นโจทก์จะไม่ทำการจดทะเบียนโอนที่ดินจำเลยที่ 7 จึงยินยอมให้โจทก์ทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดิน และได้มีการตกลงเลื่อนวันจดทะเบียนโอนที่ดินออกไปหลังจากนั้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2534 โจทก์ได้มอบหมายให้นายประทีปนำหัวหน้าช่างรังวัดจากกรมที่ดินไปทำการตรวจสอบแนวเขตที่ดินเป็นการส่วนตัว โดยมีได้แจ้งให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 7 ทราบ ผลการรังวัดตรวจสอบตามแนวรั้วโดยไม่มีการตัดแนวเขตถนนจำนวน 5 เมตร ออกได้เนื้อที่ดินทั้ง 3 แปลงจำนวน 7 ไร่ 1 งาน 36 ตารางวา และหากมีการรังวัดถึงแนวที่น้ำทะเลท่วมถึงก็จะได้อีกเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 2 งาน 88 ตารางวา และหากรังวัดตามแนวรั้วเดิมจนถึงบริเวณที่น้ำทะเลท่วมถึงโดยไม่หักแนวเขตถนนออกก็จะได้อีกเนื้อที่ดินทั้ง 3 แปลง จำนวน 8 ไร่ 24 ตารางวา นายประทีป ตัวแทนโจทก์จึงได้แจ้งให้จำเลยที่ 7 ทราบ และนัดให้จำเลยที่ 7 มารับหลักฐานเอกสารการตรวจสอบ หลังจากนั้นจำเลยที่ 7 ได้แย้งว่าการตรวจสอบและการรังวัดมิได้ดำเนินการเป็นทางราชการ จำเลยที่ 1 ถึงที่ 7 ยอมรับไม่ได้และขอรังวัดตรวจสอบใหม่ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2534 แต่ผลการรังวัดตกลงกันไม่ได้พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาตามฎีกาโจทก์ว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายในความผิดต่อเจ้าพนักงาน ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดเกี่ยวกับเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 157, 162 และ 267 หรือไม่จากข้อเท็จจริงตามทางได้สวนพยานโจทก์ถึงการกระทำของจำเลยทุกคนจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องที่อ้างว่า จำเลยทั้งแปดร่วมกันนำซื้อและรังวัดที่ดินรुकล้ำที่สาธารณะเพื่อให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 ได้ที่ดินเพิ่มขึ้น อันเป็นการทำให้รัฐสูญเสียที่ดินไปการกระทำของจำเลยทุกคนดังกล่าวจึงเป็นการทำให้รัฐเสียหาย ที่โจทก์อ้างว่าโจทก์ได้รับความเสียหายด้วยเพราะจำเลยที่ 1 ถึงที่ 6 ได้ทำสัญญาจะขายที่ดินทั้งสามแปลงดังกล่าวให้แก่โจทก์ทำให้โจทก์ต้องเสียเงินเพิ่มจากที่ได้ทำสัญญาไว้นั้นโจทก์เป็นเพียงผู้จะซื้อที่ดินเท่านั้นหาได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำผิดอาญาของจำเลยทั้งแปดไม่ หากโจทก์ไม่ต้องการที่ดินส่วนที่เพิ่มตาม น.ส.3 ก. ที่ออกใหม่เพราะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โจทก์ก็ย่อมปฏิเสธไม่จ่ายเงินค่าที่ดินส่วนที่เพิ่มขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้อยู่แล้วเพราะฉะนั้นโจทก์จึงมิใช่

ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 157, 162 และ 267 ส่วนความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 ประกอบมาตรา 267 ได้ความว่า ที่ดินที่โจทก์ตกลงซื้อจากจำเลยทั้งหมื่นเนื้อที่ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) เพียง 6 ไร่ 1 งาน 18 ตารางวา แต่โจทก์จำเลยกลับทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินกันในเนื้อที่ถึง 7 ไร่ 1 งาน 66 ตารางวาเกินไปกว่าหลักฐานของทางราชการจำนวนมาก ทั้งยังตกลงกันต่อไปอีกว่า หากน.ส.3 ก. ที่ออกใหม่จำนวนเนื้อที่ขาดหรือเกิน 7 ไร่ 1 งาน 66 ตารางวา ผู้จะซื้อและผู้จะขายยินยอมให้เพิ่มหรือลดราคาลงในราคาตารางวาละ 3,500 บาท แสดงว่า หากมีเนื้อที่ดินเพิ่มจากที่ระบุไว้ในสัญญาจะซื้อขายโจทก์ก็จะชำระราคาเพิ่มในราคาตารางวาละ 3,500 บาท การที่จำเลยทั้งหมื่นขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) โดยนำชี้ที่ดินรुकล้าที่สาธารณะได้เนื้อที่ดินมากกว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) เดิมจำนวน 1 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา นั้นถือได้ว่าโจทก์ได้ร่วมรู้และประสงค์จะได้เนื้อที่ดินที่เกินจากหลักฐานราชการบางส่วนด้วย โจทก์จึงเป็นผู้มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิด แม้จำเลยจะได้นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) มาแสดงต่อโจทก์เพื่อให้โจทก์ชำระเงินเพิ่ม ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายในความผิดฐานนี้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

สุชาติ ถาวรวงษ์ · จเร อำนวยวัฒนา · อุดม มั่งมีดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5138/2537>